... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلیدې

PROPERTY OF
ACKU
5657

ننګيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوگولی وچلیدی

ليكوال   شهرت ننگيال
خپروونکی   فرهنگ جهاد
شمېر   ۱۰۰۰
نېټه   ۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم   پیرنورعلی شاه

ACKU PROPERTY

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنسټیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او ګوډاګي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅونونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانګړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو ګټه - ګوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي ګوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توګه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يې جګړې اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يې وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډېره حاکمه او يوه مثالي امنيت يې ټينګ کړې وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيورې په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبې پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګرې کولې شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلې احساس يوتت تصوير او نيمګړې محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوي متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتې شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولې وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غم لرلی تاريخ دی او ډير لړلی خونه بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريځو په وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ازادي په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکې نوره په رڼا کې پر مختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هېوادوال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود-جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاروا چول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند-له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته-راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونو او ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړ تاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ-مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيزنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولى وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او ويرلړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځو په وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او دريدنه او بيا په دی وحشي ځواک د هغه بريالی کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم د هيواد په هره برخه کې د دې پاڅېدنو پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نوړ په رڼا کې پر مختللي او په دی وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
ښلا ښیل ارخونه ، ښلا ښلې سیمې او ښلا ښلې څنډې او ګوښې ګوټې
او د دړنو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینې او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لور څېړې چې پرله پسې به څېړیږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړی او برخورنکي کړي چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګنې ده به واقعیتونه
انسانونی کړی وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوای یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

مونږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په ورپسې مېنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګړې پیل وُ خو د لمر شغلې د سرې په تندي داسې تیزې
لګېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپیرو او خړو څوکو دونو پوښلی وُ د درې په منځ کې سیند
خرام روان وُ ، د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره د اندېښنو په تال
یو او بله خوا زنګیدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــو به داسې شور جوړه
کړی وُ لکه چې د سیمې د لسو کونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
ترې تم کېدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .
بزګران په مات نره په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې ځونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب ببلابیل ارخونه ، ببلا بېلې سیمې او ببلا بېلې څنډې او گوښې وڅېړي او د دربو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو ربښتینی او واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او پراختیا په لور څېړي چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او برخوونکی کړی چې کله-کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې گنې ده به واقعیتونه افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو او پیښو شوو پیښو انځور دی .

موږ یې تاسو دړانه لوستونکي لوستلو ته رابولو او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په ورپسې مینه ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د گرمۍ پیل و خو د لمر شغلې د سرې په تندې داسې تیزې لگېدې لکه تیرې ستنې ، له دېرې تودوخې له ځمکې تېونه ختل ، د آسمان مخ سپېرو او خړو ځکو دونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند مرام روان و ، دڅنگ چنارونه د شمال له څپوسره داسې پښنو په تال یوه او بله خوا زنگېدل ، د پاخته سوي کوکې له بل هره خت نه زیاتې سوځېده او ورېرمنې شوې وې ، چوغک ــــــــ وبه داسې شور جوړه کړی و لکه چې د سیمې د لس ځکونو څوانانو او مشرانو په نیونه تر ی تم کېدو او شکنجو د ماتم ساندې غبروې .

بزگران په مات نره په پټیو او کروندو کې په کار لگیا وو ، د خپلې خونې د بیگار له لاسه مجبور وو چې ددوو دریو ورځو کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هفوی له کار او مزدورۍ

ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د ډه نه لګید
للمي حوبې له سره کرلې نه وو ، د بشتي او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوري ته داسې ټیټ ؤ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؟ کورونو ته
به چې ورسېدل په ترهېدلې بڼه او ناارامۍ ویرې سره به یې دغه خبرې
راغبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وڼیو ، پلانی خوې
پرون بیولی ؤ ، د بر کلي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بېګا
تلاشی کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورځې او اندېښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کوټې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، ځوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولېدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کېده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
کوانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلو سپور ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس س له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو دبې جلبه
لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دربدې .

د خلقیانو له خوا دا وندوري غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسي پر کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غورځوي خو بیا هم

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وه نه لګید
للمي حوبي له سره کرلي نه وو ، د بشتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتیرې او شوخۍ ګردې تېرې پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوړ ته داسې ټیټ ونکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلي بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خوږې
پرون بیولی و ، د برکلي ملا یې هم نیولی ، د پلاني کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی ......

دغه ورځې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې مخې
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه کنه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] اته
لو او د هقانانو نورې چارې پر مخ بیولې او سر له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوي وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لندغرېو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې درېدې .

د خلقیانو له خوا دا وندو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غوږ څوی خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راهيسي اولسوالۍ ته د نويو حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی و، له کابل نه به د ل د لا جيپان راتلل او بيرته به تلل. داس او اضطراب، اميدونه، او دردونه، انديښنې او ناکراری خپل اوج ته رسيدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارهمارانو د - تاراکونو ويره او له چاسره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه. له چاسره د دغه پاڅون د ماتي او جريان په هکله انديښنې او له څينوسره د غه لارې د ستونزو او ربړو ناکراري. دغــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کيده، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوروتو حمله وکړي، ځکه او کورونه يې لاندې کړي او د غه حکوردې ځمکې اوشته ترې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله.

خو خلک پوهيدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تير کړی دی.

د سيمې سپين روږي او مشران هم په يو ځای او بل ځای غونډ غونډ کيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راهيسي دغه وړلسيدنې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپيرو څيرو يې د يو ډول د ښيز دادا او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوبې له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا ومن يې د غمستبد او کفري نظام راپرځولی وي.

خو بيا هم څه ښې نا آرامي او انديښنه به کله ناکله د هغوی له حرکاتو ګر نو او خبرو څرګنديده. د صمد غه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يو ځل بيا سپين روږي راغونډ کړل، دا ځل هر څه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زياته کړی وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته يې ستاسو د سپين روږو او حکومت پر د غه موافقه ډير خلک خواشيني وو، مختلفو انديښنو او چرتونو په سراخيستی وو، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډير خوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

هغوی مجبور وو.

* * *

د شو ورځو راسې اولسوالی ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی و ، له کابل نه به د ك د لا جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا د اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او نا کرارۍ خپل اوج ته رسېدلې وې . له چاسره د خلق اوپرچم د وحشي دارمارانو د تاراکوټو ويره اوله چاسره ديوه اسلامي پاڅون دقوام اميدونه له چاسره د دغه پاڅون د ماتېدو اوجريان په هکله اندېښنې اوله څېنوسره د دغه لاري دستوتزو او ربړو ناکرارۍ . دغه ـــــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده ، د خلقيانو له خوا دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سيمه او کوربو حملې وکړي ، ځکه او کورونه يې لاندې کړي او دغه څوکودي ځمکې او شته ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم خپرېده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

حو خلک پوهېدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پېړۍ پېړۍ يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروری او پېښه ګاوندي بېتوب مثالي ژوند تېر کړی دی .

د سيمې سپين ږيري او مشران هم په ځای او بلځای غونډې غونډېدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې به يو او بله ورځ کې سره را ټولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راهيسې د غه ور لېسدونې کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوي راضي معلومېدل له دردمنو او سپېرو څېرو يې د يو د ول د ننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوبې له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همداو من يې د مستبد او کفري نظام راپرځولی وي .

خو بيا هم څه بنسټي نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو څرګند او خبرو څرګندېده . د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټراو دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، داځل هر څه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو د املي وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زيانه کړی وه چې د هزاره ګانو سره زمونږ او مال او شته يې ستاسو . د سپين ږيرو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا يې د ګرد قام سپکه کڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

لومړی دغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعمار
دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره یلي لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينی مشران په خلکو
وگرځیدل او د توپکو اهمیت ته یې تشویق او هڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له هم دغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینگار . حو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شو ې غړولی . ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لگولی وه هغوی هم نور
وگړی تشویقول او د تاکلې ورځې رارسیدو ته یې د انتظار گړۍ شمیرلې .
په ټاکلې ورځ یوځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش
په سر واخیستل د خلکو گڼه گونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده .
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یوځل بیا د یوه عظیم خوښښت د
بیلابې شاهد و ، داسې خوښښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زیری ترانې یې غږولې ، سړی فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .
په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل
د سترگو په رپ کې یې پالڅ کړل او کمربند ونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم گوډاگیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د هم دغه ورپروگرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوچې وسلې اخیستې وې ډیر نا کراره وو ، د انتظار گړۍ
ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوې زغملی ، او
هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .
د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه را واېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنگرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنگ و نښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او نا اېکل شوې
پېښې سره مخامخ شوي وو ، نه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل دننه هرلورته د درنو ماشینگڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه گولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهر نه د مجاهدینو د توپکو **باروڼه چلیدل .**
څو تنو لوړ (سوگند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و
پر موضع ورو خیژي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل د یوگیلن
پټرولوله او ورسره پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړي دغه دوازه قوموته نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بېل پې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملی اوله بشپړ بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځېنې مشران په خلکو وکرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . حو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوې غړولی ـ ځکه چې لږ څه ځیرك وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی همدونه وکړی تشویقول او د تاکلی ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړیه شمېرله.

په ټاکلی ورځ یوځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یوځل بیا دیوه عظیم خوځښت د پېلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادی رڼا او دحق د برې د زېرې ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځېږي .

په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل د سترګوپه رپ کې یې پالنه کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماقې تصور نه وُکړی ، بره په علاقداری کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوی چې وسلې اخیستې وې دیرنا کراره وو ، د انتظار ګړی ډیری ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهرته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هرڅه دیوه انفلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو ورو ختل ، جذبات طغیانې شول او ولولې توپانې .

د توپکو ویش لا پای ته نه وُ رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه او ناڅاپي شوي پېښې سره مخامخ شول په دا خطايي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل دننه هرلورته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړی ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیوته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړی او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ ډزې درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو **باروت چلېدل.**

څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو پر موضع زوروخېژی له "یا الله" سره یې پرې ورحمله کړل دیوګیلن پټرولوله اورسره یې پرې ورو ختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسې او واره. لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې چېلو عسکرو ته د کلاشنکوف حجوړی تشې کړی، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف حوله راوګرځوله، خو بیرته یې ژړلاس ونیو، خپلې پولې سوی شوندې یې په غابښونو چیچلې، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندې او لیونې ډله مونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کورونو د دفاع امر ورکړ.

خو زړه یې بیا هم کرار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول ورته کوی، د دوربین سترګۍ یې ریږدیدلو لاسونو په خپلو سوو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکوسره وبرقیده له دغه څرکیدو سره دیو مجاهد د توپک ګولۍ سیخه ددوه د دوربین سر سترګی راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې رهبارۍ سره په ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نږدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شول. شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او څو دیوی تیاره شپې په توره کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر ځاوره لاندې شوه، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ ریپیدو.

... او ټانکونه وغورځیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفونی خبر ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو دګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه ټینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندی.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادی کرکټر پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ددوه واوښت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی؛ خوله دې سره یې په څیره کې د اسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسی او واره نکه مارتاو ناوکیده دوه ځله یې څپلو عسکرو د کلاشنکوف ججوری تشي کړی ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بیرته یې ژړلاس ونیو، خپلی پولیسشوی شونډی یې په غابښونو چیچلی ، یوه اوبله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیونی قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروونو د دفو امرورکړ، خو زړه یې بیا همکرار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری دباندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوموخواوو څه ډول وړاندې کوی ، د دوربین سترګې یې ریبن دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه دلمر ووروستیو وړانګو له تکوسره وبرقیده له دغه ځرکیدوسره دیو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه دده د دوربین سپر ستر ګې راسمه شوه او له مغزویې ووته . له یوې سختې ږغاری سره په ځمکه راولوید او له خولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وارپه وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نږدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوی مجاهدین پرولسوالی ورننوتل او غوسې دیوی تیاره شپې په توره ژړه د کمونیزم دوحشتونو بې جلبه واکمنی تر خاوروو لاندې شوه ، او دسهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ ترپیدو وو .

... او ټانکونه وغورځیدل !

دقیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۹ -) د دفاع وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا دشپې پر یوولسو بجو امین ته د ببینی په هکله چې پلان دهغه تر نظر لاندې جوړشوی و، تیلفونی خبر ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان په نوم دامین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو دګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه ټینګیدو ویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را بهر کاندی .

امین په خپل د دغی دخپلی استبدادی کرکجن پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ده وار وینت - پښی یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ، خو له دې سره یې په شیبه کې داسې زور بدلون راغی چې دیره بې ساری وحشت او ویري ګه

استزاج یې تمثیلاوه . غزولی ښښې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت دخونړی تور ژبغړ نده لمبو د هغه پرتندی دویری او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم ډېر او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیي چې نور او پېدلو ته تیار ندی اونه غواړی نور د غه دول د ماتې او ویرې سپېرې خبرې واورې . ژر یې دمقابل لوری خبره ورپرې کړه او له دې خبرې سره یې غوږ په دېر زور سره پر تلفون وروغورځوله چې سبا به د جمهوریت چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصمیم به ونیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پر ېرېري غوښې یې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه یې پړسېدلی وو . هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ته راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ بیه مستو ګډو نکو نکو او نخاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون یو بل ته پېکه او خپ وکتل ـ اویو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت میڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د ځپو په کومې کې دوب دوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او مځې په سنیند لاهو ورته بربیښېدې ـ یو وار یې خونړی جذبات راولړزېدل او داسې یې وپتېیله چې له یوی مخې به بمباری وکړی ، یو مخېزه وژنی ته به لاس اچوی ـ څوک دي چې د هغه د روسي ټانکو نو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړۍ او بې جلبه واکمنه طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزېد او سترګې یې پټې کړی .

* * * * *

سبا رښتی امین د جمهوریت چارو وزارت د دستورې په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د مغښتنه غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیری ویری ناوړې پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شمیرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

امتزاج يې تمثيلاوه. غزولي ښېښې يې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امين هيڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخوړي تور زبېښاړ ننده لمبو د هغه پرتندی دوېرې او شکست خولې راماتی کړی وی.

د امين غږ نور هم ده او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور اوس يدلو ته تيار ندی او نه غواړی نور دغه ډول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واورې. ژر يې دمقابل لوری خبره وربېرې کړه او له دی خبری سره يې غوږيه په دير زور سره پر تلفون ورو غورځوله چې سبا به دجمهوريت چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصميم به نيول کېږي:

او چې مخ يې راوګرځاوه نو د مخ پرېړی غوښې يې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړه رګونه يې پړسيدلي وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عيش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو - بيه مستو ګډ ونکو ونکو او نخاکرو د وضعې پر دغه ناڅاپې بدلون پوښته پېکه او خپ خپ وکتل - اوپه بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقيقت ميخوک پوه نشول، خو دومره يې ضرور وانګيرل چې څه ناوړه پيښه رامنځ ته شوی ...

امين د انديښنو او چرتونو په سمندر کې د ځپو په کومې کې ډوب ډوب

کيده، خپلې هلې ځلې او هڅې په سنيند لاهو ورته برېښيدې - يو وار يې حنونړی جذبات راولنړيدل او داسې يې وپتېيله چې له يوی مخې په بمباری کوی، يومخېزه وژنې ته به لاس اچوی - خوك دي چې د هغه د روسی ټانکونو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده - د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو دك ګيلاس په سر واړاوه، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت حونړه او بې جلبه واکمنه طغيان تکرار نشو - له مغزويې د انديښنو او وسوسو زولنې بيرته نه شوی، بل ګيلاس ته يې لاس کړ، ستونی ستغ په کټ وغزيد او سترګې يې پټی کړی.

* * * * *

سبا رسمی امين د جمهوريت چارو وزارت دستوری په ماڼی کې حاضر ؤ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه، مؤظفين او محافظين د هغه د غير مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حيران وو، او ديوی ويری ناوړی پېښې اټکل يې کاوه.

امين په ويره يې صبرى د انتظار ګړی شميرلې - ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګه يې په کيڼ لاس تړل شوی ګړۍ ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او ځلور تنه ملکی خلقيان تالار ته راننوتل - امين د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل
ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ بیوړو د خپګان
او تأثرتری خوتکیده - ځیر ویې دیو غیر منتظره خواشینې ځرګندونه
کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خولدی سره یې داسې بنکارو له
چې د پیښې او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالي اقدام لپاره
بشپړ تیاری لری، او د خپل دننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شا ته خوا
کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه
مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د
دیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو
د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼی رپیدل، له ډیری
وارخطایۍ تنی د راپور پاڼی ګډې وډې شوی وې، د شرم او
ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په
سالون کې چې په چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو
کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو
د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د ترهکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه
مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه
کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو
د سلحو شینتولو او نژدې یوولس تنه ترینګ یې تر لاسه کړی دی - د
چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداریۍ یې برید کړی د علاقدار
او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمیر خلقی ملګری له منځه تللی -... مفصل
راپور لاتر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه ویې ویل: مانه ووېلي چې د
وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید بنه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د کړوال غلام
دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته
اخیستی. موږ څه سړی باوری او واده وو، خو اوس ابتدایی راپور
داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه هم
اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم چپل سوک له میز نه پورته تیر کړ
تاست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ
سره ورپیدلی وی زیاته یې کړه: نه ته، تاسې له دقت نه کار ندی
اخیستی، سهل انګاری موکړی انقلاب!! دیداو درک مو کمزوری
دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبی انضباط
او درایت!! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

ځوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړي وو چې د عسکري انضباط ترڅنګ یوژوند خپګان اوتأثرتری څوتکیده - څیر ویې دیوې غیر منتظره خواشینې ګډون کوله ، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خولدې سره یې داسې ښکاروله چې د پیښې ار ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جهدې او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لري ، اود خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د دیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستي پاڼې رېږېدل ، له ډیری وارخطایي ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چې په چوپیا وه - یوازې د محمد دوست په رېږدېدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د تورپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو ، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدې یوولس زره ټوپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه دارۍ یې برید کړی د علاقه دار او ولسوال په ګډون زموږ زیاتره خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه ؤ ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ځکړوال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړي ارکان حربي یې هلته اخیستې. موږ څکه پرې باور او داډه وو ، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم په خپل سوک له میز ته ټینګ پړق تیر کړ تاسوکسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غږ سره وریېدلي وي زیاته یې کړه: نه نه ، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلابي !! دیداو درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له یاده غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه ؤ ، چې د پیښې په اړه د-

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه ، له خېرو او خوځښتونو
سر و سترګو یې داسې برېښېده لکه چې د پېښې مسؤولیت پرې دېر درانه
والی کوي - د تولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیس و دار کې ورو ورو
پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه دننه به د کوماندو
ځانګړي هوایي قوا ، زغروالې ځلورمې قوا ، بالاحصار او قرغې نه
موټر لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه دبریده پروګرام او نقشه
تیاروي - نقشه به په ځلورم مسیر زغروالې قوا کې د موظفو روسي شاوروانو
له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې
دقیق او هراړخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندي پاتې
نشي .

امین پر یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یو وحشتناک
انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه پسوز په سیولو
سره له ځایه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سره
پورته وغورځېدل د تولو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زیاته کړه : زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په دېره
دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیاڼۍ او ماته به مفصل معلومات
راسوئ ...

هغوي په سرو سترګو سیوڅي دومره ورغبرګ کړه

چې دېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواوو د ګډو عملیاتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو تانکونو یو اوږد کتار
وخوځېده ، په پاځښرکي یې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک
زړه یې څیراوه .

هی ! کابل دوښو ، بوټونو پانې چې څو مره تازه ګرمې زموږلې
وې - له هغه نه زیات یې د استو کنوزونه د کمونیزم ناوړین
مرورلی وو - له خېرو یې دیوه ژور خزن او اند یښنو دوک پوړته
کېده ...

دښمن دروازې او اسمایي غرته لمنې بیا دیوې بلې خونړۍ ناجعې
او ناتار شاهدي وي شاړ خوا غرونو له بشاره خپله غیږتنګ راتاو کړی
وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی ؤ لکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن
د آزادي د دښمن ځپلو ته ننیه ننیه کېده بالاحصار بیا هم د یوه
بل نوي تاتار او ویاړلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار ؤ ، چې
چېرته بیا کوم بل نوی " کیونارې " راوپرځوي او کوم بل " شاشجاع "
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له څېرو او خوځښتونو
سرونو یې داسې برېښېده لکه چې د ټېنې مسئولیت پرې ډېر دروند
والی کوي - د ټولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې وروستۍ
پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو
ټرتي هوايي قوا، ځغروالي ځلوړمې قوا، بالاحصار او قرغۍ نه
موکل لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه
تیاروي. نقشه به په ځلورم سمبر ځغرواله قوا کې د موظفو روسي شاورینو
له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې
دقیق او هراړخیز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندي پاتې
نشي .

امین پرېکړه پر حل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک
انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وړ جابرانه پېوز په نیولو
سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره بیرته
بیرته و غوځېدل د وتلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زیاته کړه : زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره
دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات
راوسوئ ...

هغوی په مړو سترګو یواځې د ومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوايي قواو د ګډو عملیاتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د ځغروالو ټانکونو یو اوږد کتار
وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک
زړه یې څیراوه .

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼو چې څومره تازه ګرمي زمولولي
وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین
مروړلي وو - له څېرو یې ډېره ژوره حزن او اندیښنو د وک پورته
کېده ...

دښمن دروازې او اسماني غرځ لمنی بیا د یوې بلې خونړۍ ناچې
او ناتار شاهدي وې شاه خوا غرونو له ښاره خپله غیږ (تکبر) راتاو کړې
وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی وُ لکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوي . د شېرپور کلا یو ځل بیا د وطن
د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کېده بالا حصار بیا هم د یوه
بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار وُ ، چې
څیرته بیا کوم بل نوی " کیونارۍ " راوپرځوی او کوم بل " شا شجاع "
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل „مکناتن“ د ځیګر خیرولو ته سنوي « اکبران » راوړاسندې کول ...

تنګیو نوري هم خپلې زامی تمینګولی چې څوک بل « برائیډن » تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارك غوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لاړو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او انمینتونو ګرښې په شنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زره بوږنوونکی او دوح ټاروونکی حالت کې د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو الوحماسو او ویاړونو دتکوین لپاره د ټاټکونو او توپونو یو اوږ د کتار خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې دالله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼاکې د ستورو له سترګکو نو سره د زړو باړونو لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولی - د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرګ د رڼاکرښې د کفر او کمونیزم د توري تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه پروت ویروونکی بند نلري . د زندان ور دروازې ماتې شویدې او وحشتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن» د څېګرخیرولو ته نوی « اکبران » راوراندي کول ...

تنګیو موږی هم خپل رامی تمینګولی چې څوك بل « برائیدن » تری نیم ژواندی ونه وخي ...

د زرنګار پارك غونډی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو دتکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . . او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لاړو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ارمینتونو څرګندونې په ښه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوح ټکوونکی حالت کې دکابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو الوحماسو او ویاړونو دتکوونی لپاره دتانکونو او توپونو یو اوږد کتار خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې دالله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو نوسره د زړورو بارونو لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولی - د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه او ژغورونده سبا وړون ښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې ترږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه هغه پروت ویرونکی ښه نلرې . د زندان سنجرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

اوخوږونو خپله کډه بار کړېده .

دغه سهار مرغانو دې وختې د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
داتن نغمې پورته کړې وې - په دې سرود اووچتې یې له یوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - داسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول
عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د نړۍ غوږونه پرانیزي .

دغه ګهیځ سپیده چاوده بل دې و - دروند او هیبتناک.
خوځون و او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ اولړزوونکی غږ داسې
خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه اورکوي نتوځي ، ویښ
زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپاروله او تودی
کولې .

دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر
وخت نه بریښنده او ورنګینې وې - د لمر ځرکې د دښمن تور زړونه
څیرلي وو او د آزادۍ او بریالي مقاومت د پیل او دوام ځرک یې
یې اخوږ کړي وې .

دغه سهار له بل سهار نه په خورا زیات توپیر سره پیل
شو - سترګی یې بل ته د ویلو دې خیال اوږنې دې ناویلي رازونه
سپړل ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو دپې نو یې
او مینه ناکې خبرې کړې ځیدې .

سینه نن مړام یون نه کاوه څکنو څپې په دې تیروي او بې صبر
له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند دا اروغاروته دنګ دنګ چناورنه لکه وسله وال
سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سي ولاړ وو .

د بریښناد ناب بیکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځې د یادوني سنداري ته پرله پسې غوټې او وهلې .

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت
ځلیده - لیرې نه داپرون و آبله ورځ موجي همدغه وکړې لیدل
او نن مو له نظره تېرول د بې زیات تغییر ترې بربېنیده .

پرون چې د یوه بزګر پر اوږه بیل او کلنګ و ، او وچ شوندو
او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه
یوه توره بېرې د ایماني پرتم او څواک ننداره ښیله او له شیرې یې له
پرواوینده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې
ځلیدې .

زړه وړونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتونکې .
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځایېدل
تابه ویل په کاشناتو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلي شوی - له هرې
تېرېږې هر کمره - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آوازنه به د زړه کوله غار و

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ځوړو نو خپله کره بار کړیده .

دغه سهار مرغانو ډېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ داتن نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - داسې شور او زوږ يې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپيده چاود بل ډول و - درونده او هيبتناک . خوخوږ و او اروا پالونکې .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لوړوونکی غږ داسې خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپارولې او توندې کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه بړېښنده او ورځنۍ وې - د لمر ځرک د دښمن تور زړونه ځیرولي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کرښې يې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل سهارنه په خورا نیات توپیر سره پیل شو - سنګرو یو بل ته د ویلو ډېر څه لرل اړنونې ډېر ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شونډو او ژبو د څرګندولو ډېرې نوې او مینه ناکې خبرې ګرځیدې .

سیند نن مرام یون نه کاوه ځکه څپو ځپو يې په ډېره تیزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندې چنګول .

د سیند دواړو غاړو ته د تک د تک چنارونه لکه د سلوال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیارسځ ولاړ وو .

د بریښنا د نابریکي په نهر کې ځانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادونې ننداره ته پوله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت ځلیده - لیرې نه دا پرون و آبله ورځ موجي همدغه وکړي لیدل او نن مو له نظره تیرول د ډېر نیات تغییر تري بریښیده .

پرونچې د یوه بزګرکي پر اوږه بیل او کلنګ و ، او وچو شونډو او سپیرو مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یو نوی بیرې د ایماني پرتم او ځواک ننداره ښیله او له څېرې یې له یو اوږده غمونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې .

نن ورونکي ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې . زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کاشناتو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هر کمره - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د ځپو آوازنه به د زړه کوله غاړو

او د کوم مجاهد د خوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوږې
د خونړي کړو تا د یوه یونیم کال په نړه پروت ټک یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط د یوه دروند امحتواج ورانګې ځلیدې . له سترګو مینه - له نړونو امیدونه
او لړزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او بیا ورتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې د یوه ملي غرور
لارې پرنښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شوو تا به ویل چې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ړنکون ایښی و او له کارتوسو ډك کتارونه یې د ملې له ورانګو سره
پر ینبناینو شغلې شیندلې ، حیروې د ایماني پرتم او عظمت ښایندګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې را تازه کول - د تیرو ویاړمنو تاریخ
تلپاتو نه ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې یې ورانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ ځادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سترګو سترګو
یې د یوه ژوره او شاهیني لید جولان بر ېښېده تابه ویل چې پېژنې آخرسری کې د محمد جان خان
روح غزیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادی د قافلی په مخکی د خپلو وینو ډیوی بلوی .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ټینګنونې
ورانديې کولې .

دوه ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو ډله کاه دانې نه راایستلې - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړي و ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتي پروخت نیولی و - او همدا ننګه نورې هم
بې یې له پټو ځایونو را روان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري
ولاړ وو او په انقلابي وینېنا به سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په کده یې لومړنې تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

او د کوم مجاهد د خوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غولې
د خونړي ګوزتا دیوه یو نیم کال په نره پروت ژنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وسلو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی ؤ ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزېږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك
او نشاط دیوه دروند احتواج (ورانګې) ځلیده . له سترګو مینه - له نیونو اُمیدونه
او لړزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریالیتوب په هنداره کې یې دیوه ملي غروره
لارې پرنسکوله .

د مجاهدینو مشران د سیمې دامنیت او کنترول له پاره
راغونډ ؤ . تا به ویل چې یې په وسپنو پټې دي - توپک به یې پر
ځنکون ایښی ؤ او له کارتوسو ډك کتارونه یې د ملسی له وراندې سره
یو ځای شغلې شیندلې ، حیثیري د ایماني پرتم او عظمت ځلیدنګې
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوښه یې راتازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ ځلي یې وداتول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پتکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو
یې دیوه زور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په اخر سري کې د محمد جان خان
روح غوزیدلی او هغه راژوندی شوی او د ازادۍ دقافلې په مخ کې دخپلو وینو دیوې بلوي .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله دیو بل خبرې او نظریات اوریدل او دخپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوښې پرېکړې او څرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - نږدې له کاه داني نه را ایستلې - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولارکړي ؤ ، هغه د رېږ یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی ؤ - او همدا رنګه نورې هم
بې یې له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري
ولاړ وو او په انقلابي وینښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکاغرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . د غېرو په توګه

پـــــه غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو

تیادت ورڅسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستي کیښودل شوې .

د غلته سرې ته ثابتېږي چې د ولس له منځه را ولاړېږي قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ېرې خولې بهولې وي بوبیالي

وخېږي او بریمن . او داسې کړنې وکاري او په نښه کړي چې د دېرو

سیا سیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپسې رسېدای . په رښتیا

همچې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستو او د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بڅه کې پخوشو کارپوهانو جنرالانو

سیا سیونو او د پلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربښوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس اوښرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د ستګرونو د لا پوخالي اوبري د لاره یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په ځمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د څادر او درانه پټکي اولوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ، - برق اواور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو را وستل شول پوښتنې

او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کانې

وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملك امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . . د غرو په توکــبه
پــــــــــــیدغه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونداو د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .
د غلته سرې ته ثابتېږي چې د ولس له منځه راولاړ شوی قوت

ــکولی شي د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وې بوبیالي
وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاږي او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپسې رسیدای . په رښتیا
هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاردي او د حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مډرني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتې کې پخو شوو کار پوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول .

او دلته یو بیوزلي - ځپل شوي - او استکبري ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د ستګرونو د لا پوخوالي او برې د لاره یوه کاوه .

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیك - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادر او درانه پټکي اولوړې شملې
خاوندان .

هلته ټانك ، - بمونه او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او کره وېزنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې
وټاکل شوې .

دمجاهدینو کروپونه دیچې ددفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - دایماني ولولو او انتقامي جذبو په تن پانګه د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه و خوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به وریښمي د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو بنځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نښاروالو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ښه کولې .

د هیواد هر برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کړنګونه د دښمن دځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره ترږه د غلیم د وینو تږې ده او هر خوږ د دښمنو د ګکریو د رغړیدو لیوال - خوځو نرو وړونکی او بوینو نکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښندلو د خدای د سرتیرو بندګانو له ښیرو ویرینې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسکه کړی - له سترګو یې دایماني پرتم بریښنا وېر قیږي د فکر په ساحه کې یې یرانې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادی بښونکی روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او ځو مره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن پروسپیزو
او بر جندو بارکونو او پخو تاسیساتو ورو ځیږي - د کولیو باران او د اورلمبې ډځمخی ناوړولي او دخپلې تورې د عظمت تږغ اوچت کړي او دې ربوي - څومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیو داسې په ځان مغرور او له مادي اخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شاییې د نړۍ دوو ستراو لوی شیطاني [استعماري] قدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - وداګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او په تولنیزې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم [ثانیاً] نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

د مجاهدینو ګروپونه د یې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي
شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په توپانو د تکبیر د اروا پالونکو
نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د ژوندي باد
او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به وړېسې د تکبیر نارې
غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځوانو ځای پر ځای د شکران او دعاګانو
په نشارولو پالل - پیرداګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرو کلماتو
ستایل .

د غو ګروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو
له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې
په ښه کولې .

د هیواد هره ډبره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر
دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی
او هره تیږه یو نه ښویدونکی مورچل. هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر
خوړ د دښمنو د لښکریو د رغړیدو لیوال. ځومره ژړه او وړینکی او بدن-
نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو نه ډک د خدای د سرتیرو
بندګانو له شیرو وږینې - له ژړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې
پورته شي - له سترو یې د پیاوړتوب او ځواک د ولک سرهسک کړي -
له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا و پرقیږي د فکر په ساحه کې
یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزوي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادي بښونکی روح راپاریږي او په
حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي
په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوموکېږي - ځکه شهادت
دولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن
پروسپېږو
اوبرجوډو بارکونو او یخو تأسیساتو ورو ځیږي - د ګولیو باران او
د اورلمبو [illegible] ناوبولي او د خپلې تورې د عظمت توغ اوچت کړي او
وېې ډېرې-څومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس
یو بې اسرې ولس د یوه داسې پېغان مغرور او له مادي اځه ځواکمن
طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شا یې د نړۍ ډېر ستر او ډېر
لوی شیطاني استعماري اقتدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون
پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي -
فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي
په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو
د برلاسي ژوندۍ بیلګې وځلوي او په تولنه ییزې تاریخ جوړونکي دوران رهبري کړي .
ځکه شهادت دولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي
او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یو معنالري - د حق په لارکې
مرګ د ژوند دوهم تسلسل نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او
جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او یو ځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تېزۍ پر ځای سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وړې لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په ځیرو کې یې لارې جوړولې.

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د کولې د لمبو کړیو یکنواخته او ستومانوونکي زلزلې جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پتکي، د کارتوسو ډک کمربند او د توپک خونړۍ شپېلۍ په مغ خپل ځیګر ته خبرې لېدله. او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول، د وڼ د ځوب احساس او دورو، کړو ونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وبرې او سپیرې دښتې د دوه لارې پر سر چې چوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږ موسره په ورغمو ښخې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځېدې خو ترخلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده.

د لته د تانکونو او توپونو اینډ ګټار پنډ شو او هلیکوپترونو پرې د پاسه وزرونه وغوړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودي و. پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو کېده.

اوس نو ښایېده له چې د تانکونو او الوتکو تر اورلاندې هرڅه نینه شوي وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې پرېنه نعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغړولې وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ- ځنونو ته یې د سیمې نقشې وغړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول

... اویوځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر پاخه سړک
خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب
او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس
تندې یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې وړې لیکې ایستلې وې چې
د ډېرو په ځیرو کې یې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هرخیال او سوچ
نه بېغمه کړي وو . د مغزو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولۍ
د لمبو کړیږو یکنواخته او ستوماتوونکي زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکی ، د کارتوس ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ
شپېلۍ په هغه خپل ځیګرته خېره لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره
لحظه هغه د زړه مزي راسستول ، د ډز د خوب احساس او ډوری ، کړدونو
یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپېرې د ښتې د دوه لاپې پر سر چې چخوا به
للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموس سره به د غنمو خښې
لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځیدې خوترخلقي
وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو اوږد کتار ښه شو او هلیکوپترونو یې د پاسه
وزرونه رغړول .

ایس نو د مقابلې میدان رانودې وُ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې
مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کیده .

اوس نو ښایېده له چې د ټانکونو او الوتکو تر اورلاندې هرڅه نینه
شوي واى - هغوى باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې ورته
تعاله کړې واى د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه
د ټانکونو په پښو کې رغړولي واى .

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میتنګ جوړ
کړ - تحویزونه یې د سیمې نقشې رغړولې - شوځایونه په ګوته کړای شول -
دوه درې ځایونه نوره هم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول

د هرځینو جاج واخیستل شو- د خپلو غوروونه بیا پوره شول ، د خپل راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبرې تېرې شوې او د تیارۍ او حرکت وخت وروستي اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکي راپورته او پرله پسې پیل وکړ ، ګرده لاړې یوې او بلې خواته ورتې کولې - د صاحب منصبانو پرخولو برېتونو د تورو دوړو پردې یو پر بل پسې غوړېدې او د خولې لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکي ایستلې داسې لکه چې پرخپرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یا یې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوسپنو مقابله پیل شوه دایمان او اوسپنې وغره وښتنه .

کوله وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبیدې او اوروونه ووریدل .

د یوې خوا وسله یوازې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت اوښه تود روان ؤ مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او بار بار یې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولیو یې زړه نه کیږي - ځکه له هریو سره یوازې دوه سوه ګولې وې او اوس یې له یوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکې تسلسل کې به د مجاهدینو د ډېرې تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

د ډېرې ورځې کیدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو ډیوا ګانو- ماشومانو او ترور سروکړي ورځ په غوروکې تېروله- سهار به چې لا لمر ختلی نه وه وهلې نو د غورونو خواته به د ډېرو او ترور سرو ډېرې لوږې لیکه خوځېده .

تر اوچې کلې ته راورسیده نو لوړې یې د " بمبئ " په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا ډیګا نتول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاتې وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک د ګونه او کټوې هم سلامتي اینبې وې .

د هرځین جاج واخیستل شو- د مخابرو غږونه بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبر تېر شو او د تیارۍ او حرکت وروستنۍ اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړك نه د خام سړك لورې ونیو- ټانکونو هم له خام سړك نه د دوړو بربوکه راپورته او پر دزویې پیل وکړ ، ګرده لارې یوې او بلې خواته ډزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوړندو بریتونو د تورو دوړو پردې یو پر بل پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ور سره نقشې لیکی ایستلی داسې لکه چې پرڅېرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوی وي او یاپې د دوی د رسوایي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوړینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې ډغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبیدې او اورونه ولوریدل .

د یوې خوا وسله یواځې ټوپک و او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بنه تود روان و ، مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولی و ، په ډېر احتیاط او باوری ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګېږي - دوی دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کیږي - ځکه له هر یوه سره یواځې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورورو سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکی تسلسل کې به د مجاهدینو د برنو تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر ختلی نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د ډېرو او تورسرو بیوه ستوره لیکه خوځیده .

تواچې کلي ته راورسیده تو لوړي یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمدمنیر اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلی وو - خو هغوی یواځې خپل سرونه ایستلی وو کورونه ټول ډك پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراك د یګونه او کټوی هم سلامتی ایښې وې .

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او
بریدونو له اخ او ترخ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته
وو خو د ټوپکو زخمیانو به یې نور هم پر اعصابو تېرې چېرې نیستي.

کلي ته په رارسیدو تانکونو څخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه
ساختګي ناتحانه انداز پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه
ورایله شول، کرانبیه څیزونه یې په خورا وحشت راایستل او ماتول ته یې
اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته وینا میټ کېښودل او اور
یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دې څیزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو د یوې
غوا ژیر غوږي یې هم ورسره بنبسودل.

د خلکو دتیار په ترغ کې چې کور خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت
د مغوی د غږ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - و بې کسان
ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک و نه لګید.

له کورونو چې تور سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کوڅه
ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلی و خپل قیمتي څیزونه یې ښخ کړي
چې صفحم په څو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

ځاروي په شپو شپو په اخوړونو نهر ولاړ وو د تو پوستي او
ټانکونو له ډزو. ژوي هم پرې شلولي وو او یو بل ځای ته تښتیدل
خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخوړ کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چک په موټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په
شاو خوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاري نیوله چې بیا د کفر
او الحاد بې ننګه بریخوړه د شهیدانو انجام ننداره وینې نو هغه روحې په
سیمه کې بیرته بیا تر توپان وراندې چې پټیا خوره شو!

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لاړې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې ای
برید وونو له اخ او تیغ نه غورځولی وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته
وو خو د ژوبلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تیرې چیرې نیستي.
کلي ته په راړسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه
ساختګي ناتمانه انداز پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه
ورایله شول، کړانبیه خیزونه یې په خوړا وحشت راایستل او مستورو ته یې
اچول. او د غسې یې د کلا ستري دروازې ته ویناميت کیښودل او اور
یې ورته کړ. کلاپې وسوځوله.
له نورو کورونو یې هم دې خیزونه واېستل حتی د بېوزله کورنیو دیوې
غوا ژیړ غوږي یې هم ورسره بنبسوړل.
د خلکو دتیام په تنخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت
د مغوی د غوج اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس وا چول شو. و بېکسان
ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګید.
له کورونو چې تو سري. او ماښومان غږونو ته ختلی وو د ک د ک کوونه
ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی و ځنبل تیمتي څیزونه یې ضبط کړي
چې هغه هم په خپروحوکي تول خراب او له منځه تللی وو.
خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو. دنو پېستی او
ناتکونو له ونو. ژوبو هم پری شلولې بې او ب بل ځای ته تښتیدل
خو ورو سته چې له وزنو او ځګرو سره اموخته شول بیا به د یری سختو

ونو او بمبارۍ پر وخت هم پراخو ځګر ته ولاړ وو.
عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پرځای شوه. مجاهدینو په
شاو خوا غرونو کې ور او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر
او الحاد پر ننګه برېښوته د شهیدانو انجام ننداره ونیسي. نو هغوی چې په
سیمه کې یو ځل بیا تر ټولو پان وراندې چېټیا خوره شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې څخه په تیزۍ سره خپله لمن ټوله‌وله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلوک او له وړه غونډیو سره یې ځنګله سره بخونه رڼا په مخه ښه کوله.

د درې د دوارو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته اندازه د ټکي غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هیواد دویروونو او ویاړونو ننداره یې کوله او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سیمه کې د یوه بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو یوه ډله په لیکه د غونډیو له پاسه جګېدله او کوزېدله شا وخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو پټ شوي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړو وړو لارو د یوې نقطې شاوخوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوړونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ورسره غبرګېده . د کلیو ښځې ته د ماشومانو ورې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړې وې - داسې ځېر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکونو بریښنا بېړه تود بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوړونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د ټوپکو د ډزو تندرېزو باړونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده .

ستورې یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداره ته سرراپورته کړ، مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرسینو د هلیزونو رنګین ماحول هغه ځوانۍ دلکښي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه ګوټ نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستي منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیوتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرډکیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښغلېدې .

مجاهدینو د ریو خواوو نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له د دښمن لوري اولسون وړکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاړ ورک کړي وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېروي .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو پټ شوي وو چې یواځې سترګې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

دوګړو یو جوړ او بهیر له ګرېو وږو لارو د یوې نقطې شاوخوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پښتو له بسکالو سره ملاړې په اوږدو کې د کوروونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ورسره غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو ورې ورې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکوونو برېښنا پیژنه ستو برېښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوروونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند ږغونو باړونو د تیارو په زړه کې د نور کربنې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونو نه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ ، مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غږونه د لکښي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه ګوتې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په دې پیلو نتوب به یې پس عسکرو د غوږي او تهدید خوله را خلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تو تو د   عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرد کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله ځوا ښغلېدې .

مجاهدینو د ریو خواوته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سېوه دادمن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څو مره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوري او لوړن وړکېده .

د هوټل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاره ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ توروونه لګول . او په پای کې به یې ټول ذوکټ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د ویره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تندي خپلې پلوشې خپرې کړې وې - د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کړنو دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کړیکو کړیکو خاندي . د مجاهدینو خوښنده سپوږمۍ چې پل په پل یې دوراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل او ښتل .

سیند نن بیا هراړم یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې واړه په واړه کراریدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تري د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه هڅه ورته پېړته وه او هغه د تسلیمیدو هڅه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې غبرګانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهییدلي ولس منګولو ته ورشي څه به لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د بېړه بېړته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیړې کلي د جوماتونو د اذان له (اَللّٰهُ اَکْبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو وسله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ور ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

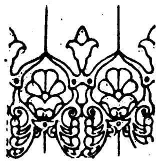

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتیا تورونه لګول . او په پای کې به یې ټول نوکان او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټېلو او ټړلو سره او یا د شاوخوا په کلو او کوربونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو ؛ شېې د ډېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر مرګونو او بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته پر کړو کړو خاندي . د مجاهدینو خوښنده سپوږمۍ چې پل په پل یې د وراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل را او ښتل .

سپینه نن بیا هرا پر یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې خپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او وروسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سرېدل او ډزې یې ولاړ په ولاړ کرارېدې - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تری د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبو ډېفزانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پارېدلي او تپېدلي ولس څوکو ته ورشي څه لوبې او

غړې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهېدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرې بېړته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پېړۍ کلي د جومات د اذان له (اَللهُ اَکْبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو و سلې یې پر ځمکه کېښودې ، مجاهدین فاتح پرې ورو ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمځه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوټول ولس د ورورولئ په مزي سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بيولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولوکې ډوب وو- يوې خواته به چې سرې کتل نو يو داسې تحول او اوښتون به يې تر سترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل وربر ښکاره شو تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د يوه ژور بدلون نښې ځليدې- خود هم دغه بدلون بلې خواته يو داسې آرام او مطمئين ماحول مسلط و چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې، داسې لکه چې هيڅ هم نه وي پيښ شوي، کراه کراري وه او د خلکو داند ښنو پر ژبغرانده اوراوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټينګ و ولايتونه، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا يد غسې يوا مناک او ډار من چاپېريال کې چا ساه نه وه اخيستې سړی حيران شي چې په دغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې يو ولس په تش لاس له يوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
او د یوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ رابینې وغځوي.

داد افغاني تولنې یوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړې دملي کټو په جهت او د هېواد دېت او آزادۍ د دفاع په لار کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني تولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د تینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه تولنې له کوتو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو او د هغوی دارتیاوو پوره کول تول دولس پرغاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان اونوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل واربېله کوم شورا او کرکیچ تحته پخې ډوډۍ تولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې راړسولې هلته به د نوبت له مخې په دېر نظم او او دون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سري فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرار دادونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر ټاکل شوی وُ خود یې خواني «ملک» په بنه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني د خاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړ ډیموکراتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتي نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي.

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسرا غږولې. دلته د مجاهدینو وروستي ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترټولو مهمو بڅو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اره ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالا نه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونونه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
او د یوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ رېښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وګړي د ملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ ونښل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلکه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوټو
جوړ وتلی ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور
او کړکیچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونه به یې رارسولې
هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا
کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قراردادونو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیری مشر ټاکل شوی و خود پخواني «ملک» په بڼه نه، بلکې یو
ولسي مشر. د کلو د دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده. پدې ډول پخواني د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د عمومیا تو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
را اولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېښنا ټاکل شوې وه. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه
رپېدل او د خپلې رڼا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. د لته
د مجاهدینو وروستۍ پایګاه وه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول تر څنګ یې د
دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو
او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اړه ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت د ومره ټینګ و چې پخوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه مڼې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

دغلاغه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پښېنه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خوېدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې نېکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او دقدرت دلیو نتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر دېره ګرد جنه کړه او هغه شورايي نظام یې دګوندي مسابقو او ګوندیو داختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پا ینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د ښوونځیو وداني روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سرک تول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وردانګې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې هېڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لارکې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخت او د تانک او بم له مقابلې هم ګران ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه .

لمر لانه ؤ ختلی، خلک له حوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د رانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغلاغه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالی او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې بېکاره دي، پخوانی د ښمنی او بد بینې هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلېوتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو اختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پا ینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګو نو کې د سیمې د ښو ونځیو و دانی روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله را رسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سړک تول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی ووچې مخ په وړاندې روان وو.

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالی کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی داسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داور ته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخت او دې ټانګ او بم له مقابلې هم ګران ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي الکیر نه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دقوې درانګ آوازه اورېدلی وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

هغوی همداڅرنګه وو چې داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټونو سره هغوی کار پر پرېږدي

زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او

ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه

آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وو. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول،

خو دوه مره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره

پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله

چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د

شورا رئیس پخپل ګمانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر

شا ناست و. له ستړګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول ترېخ

او یاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق

وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف

یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر ورکړ. د تېلفون

غوږۍ یې قومندانانو ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې

جملې وویلې او د حرکت بوله یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د زړه

او ترخې موسکا یو یې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو

کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرو او د

سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېرولو نکي مرکز و، دا څه وخت بلا بېنه

غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې

خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ور نه لکه د خلقیانو د نا روا

واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او

په بیړې سره به یوه لورې ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د

تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو

منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې

حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې

د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښېناسته وه - دوی بې سترۍ وو خود ستومانۍ

ښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نااډوله جنګ ته روان وو خو د په شاټک او ماټ

فکر نه و. ورسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو

مقابلې ته ورتږدي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا ترغا سنونو پورې ټوک وسله وال د ښمن د زغروالو ټانکونو په بهیرکې روان و.

هغوی همدا اوږندوی که دا سې هره ورځ د توپو له آوازې او راکټونو سره هغوی کار پرېږدي دي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور و. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل: چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګمانګری دراندې انداز دا ولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست و. له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستۍ سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږۍ یې قومندانانو ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې وویلې او د حرکت بولله یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنړۍ او ترڅې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده. د شورا د دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرو او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو مرکز و، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول و ډنګېده. د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل. خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لار به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پېکه ښېناسته وه - دوی به سترې وو خو دستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا ډوله جنګ ته روان وو خو د په شا تګ او ماتې فکر نه و. ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال دښمن د زغرو الوتکو ټانکونو په بهیرکې روان و

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی اېبلې په نس ورېږي مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه .

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه او چټول .

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پېیل شوه ، ګولې وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داور ګولې واورولې .

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلايي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کړس د دښمن دنړېدلې او وارخطا موقف څرګندونې وکړې - لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خوږ بستروکې راکښېنا ستل - د پوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل - زړ و پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګوکې یې د هر څه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل . چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکوروونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کورنړېږي ، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار ، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی .

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کاڼي به هم اوړه شوي وي او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له هم هغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولې به وختې د د ښمن پر بدن مبنتې وه .

بنځو خپلې کاڼي چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بند کړې روپۍ وه له ځینو نورو شیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې ښخې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نه دي نور څه کوې چې دکورونو د زېرو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي .

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه .

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیوني تېښتې لذت یاداوه ، و به یې خندل او ډېر به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی دا بې ایمانه ترپکې خوند راکوي .

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی اېبلې په نس ورې مجاهد په خپلو پښنو پلی یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلي او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ګولي وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داور ګولی واورولی.

سهار لمر لا څېره نه وه وهلی او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن دنړېدلي او وارخطا موقف څرګندوني وکړه - لدغو لړزوونکو ډزو او کرښو سهار سره ماشومان د خپلو پربسترو کې راکښېناستل - د پوښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څوڅواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کورونه ړنګ کړي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان و، مجاهدینو په درېو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد - سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوي کاڼي به هم اوړه شوي وي. او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولي به وختي د د دښمن پر بدن مښتې وه.

ښځو خپلې کاڼي چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولی - چې یو ځای کې به یې خښنې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور څه کوي چې د کورونو د ځېرو غوړو په لوټلو هم دریغ نه کوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ماته د د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن دلیونۍ تېښتې لذت یاداوه، و به یې خندل او ږی به یې پورته وغورځولي او په خنداکې په ووک غږ به یې ویل: ماته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نولومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له تاڼک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د څنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترګو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه نه ځوروره ورته ؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب ، یا تاڼک ، لاری او ......یو ځانګړی ځای په نښه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شرکوټه نه راکاږله .

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرګ د جبهه خانې پر موټر ومښت چې د تانکونو له منځه یو دوز اولمبې پورته شوې .

داورلمبې دومره ژېغرانده او چاودنه زامې شخته وه چې نږدې تانکونه او لاری یې همغلته پچلولمبوکې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کښله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تیښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له غلاو، خواوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل . داسې چې هرګوم هرې د برې ، هرې اوفي او هر بوټې پرې باروته چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زورله لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین‌ږیري او مشهور خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه ؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نومونه نیول شوی ؤ چې د وړکو چک ته منسوب او لاد څرخې پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د مامورینو د ډوډۍ خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي‌شاه پیمان چې یې امیني خلقي او لکه امین د مارغونډې ښایسته ؤ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نولومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېږ لاس سنګاره شو ډنګ مجاهد ته یې وویل که مې سترګو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډزترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او...... یو ځانګړي ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شه کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خاني پرموبټو ومښت چې د ټانکونو له منځه یو درز او لمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغړانده او چاودنه داسې سخته وه چې نژدې ټانکونه او لارې یې همغلته پچپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تیښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاوو او هوا نه ځه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټې پرې باران چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام و ته د هغوی سپین ږیری او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅېرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همدا و چې په کابل کې یې د ورکو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو مامورینو نوم ونیول شوی و چې د ورکو چک ته منسوب او لا د څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د مامورینو د دوړې خوړلو په سالون کې راغونډه کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې و.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغونډي ښایسته و د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کسر اوفر کې رانوښت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له ورډکو سره ډېر زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېر بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تېوله سیمه وربا ندې په بل ځ واړوي خوزما دا حالت بدغمېرني او غیرتي قام نه لوربږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه یې وساتل شي:

بیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې دسختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دبیان په خبرو کې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار او ګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ترږو ـ

اند یښنو لوخرې ختلي هغوی زیاتره د بیان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سری فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلیږي او هسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیامانه کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم دقام په غم دردوونکي حالت اندیښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوښتو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سره ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې وول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته بیان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان بود بابالا شا محمود اوڅلور نور ددبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو تیټو ـ وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپتر الوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرې کولې وچلولې هغه کولې الوتکو ته رسېدي چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپیني پاڼې شیندلي او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو د توټو پام هغه خوانه ووماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلږې شېبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته را ورسېدلې چا به له قهراوخښم څخه ټوټه کړې ـ چا به بېزه ا یسته واچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتي سندګانه اوبیول ته به یې د دغو پاڼو په بېدولوداسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې رانوړت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیات مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربا ندې په بل څ واړوي خو زما دا حالت بدغه مهربني او غیرتې تام نه لوړېږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې دسختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شويو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې دچک ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار او ګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې دا ماموریت دې یا له دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډاروو -

اندېښنو لوخړې ختلی هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم دتام په دغه ددوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوښتو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې پرته کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خو له دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یو د بابالا شاه محمود او بل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دېولړ مسکو ټېټو -
وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړ او یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې ښې د ډېرې کولی وچلولې هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوې هم نه وي خو دوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته رارسېدې نو د ټولو پام هغه خوا ته وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دا لوبه دهغوی دلږې شېبې دساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه ټوټه کړې- چا به بېزه ا یستې واچولې او یو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه او بیبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګنده وله چې رژیم وروسته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یا نهي یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردکو کرانو او سپین‌ږیرو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردکو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نوهغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لاره هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انورخان واحدي، ٢- غلام درویش خان (ابه‌کل)، ٣- عبدالغفورخان
٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خې، ٦- میرافغان، ٧- عبدالحنان خان مینه پال، ٨- ډګروال سید جان خان، ٩- شیر احمد خان، ١٠- وکیل امین الله خان
١١- مامور جلال الدّین خان، ١٢- مدیر محمد آصف خان، ١٣- عید محمد خان،
١٤- ملک شیرآقا خان، ١٥- ملک عبدالرؤف خان، ١٦- پغماني والي اسمعیل خان،
١٧- قوماندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجلیل وجدي، ١٩- عبدالقدیر خان،
٢٠- مدیر محمد یعقوب خان، ٢١- رئیس محمد انورخان اکبري او څینې نور.

د افغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې ځکې هم وردکو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

١- حاجي خدایداد خان خې.
٢- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.
٣- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.
٥- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
٦- ملک شیر اقا د جلګې علاقه‌دارۍ اوسېدونکی.
٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
٨- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
٩- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (١)

سیې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاڅکی ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه د ښلایلی ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیرې چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد و نه د ښلایلي ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او ښایي پخپله کته یې راو غوړو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کیږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(١) وګ - پرچک او د ایمرېادوکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

ځورکندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.
پرکاغذونو چې په زرګونو یا نیمې یې په تولو دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وُ:

دلوی خدای په نامه

«د وردکو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:
څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردکو ټولو اوسېدونکي د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر او سه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.
جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:
۱- محترم محمدانورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرګل)، ۳- عبدالغفورخان
٤- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ٦- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیراحمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،
۱٤- ملک شیرآقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱٦- پخواني والي اسمعیل خان،
۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،
۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او ځینې نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردکو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً ټېټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:
۱- حاجي خدایداد خان خر.
۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
٤- حاجي موسی وردګ د شیخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د ولسوالۍ اوسېدونکی.
٦- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی.(۱)
سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتکي ورسره مخالف وُ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د څلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد ونه د څلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې څپله کتنه یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او د ایر باد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړیو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړل شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم د اهرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نږدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دار او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه دار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه ځرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرور او مشرتوب سره د ډېر وړوکي ښکارېدل، د مجاهدینو دایماني برم، روحي داد او د یې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو ولس مانوري ترسره کړې دوی دلاره په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي وُ او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک پرلاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې دلس وړانکو به د کارتوسو سره د ټکر پرځت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی وُ او داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هرچا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه دا خوړه درونه توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوړیو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه ډک عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ نا جوړ له احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې پټول معرفي شوی کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندی راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولې کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وار خطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خود ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولی حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه وُ ډېر ود تعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی وُ او په ودونوکې به د ده آس پرکرایه نیول کېده او هم هیڅ توګه داسې عاملونه نه وو خانګل څپله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان وُ چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه داوه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په منځ وی بل د روند ګونګړو چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو په بل نه وو باوه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کروړو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلي مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چې د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی ؤ. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرورۍ او مشرتوب سره ډېر وړوکی ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي ؤ او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې دلس وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو ډول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوږ دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځېنو ځېنو به یې له ګواښنه د ګڼ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او ولګه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوی کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي او که ژوبل نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولی کړل او ولګه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځېنې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفی سلطان محمد وټاکل شو. خو ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولی حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه ؤ ډېر و تعجب په سترګه کتل. خانګل د ناویو د ورېلو راوړلو له پاره آس ساتلی ؤ او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او صریح هېڅ توګه د داسې جلسو نو نو خانګل په دې موضوع روښنا کړه و یې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان ؤ چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مغزو یو بل د روند ګوزار ؤ چې سره و یې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتني په ځواب د هر سړه
وخوځېدل او خوځېدل د هري خبري پې وژوولی خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو
مشرانو هريوه پخپل وار خبري وکړي ويې ويل چي وابه خلقيانو د نژادي توپير
پر ضد خبري کولې خو په عمل کې موږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کي لمسولي. خلقيانو به ويل او لا ګليا دی وايي
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي
اختلافونو زمانه بيا په موږ ووينو او بيا هم دوی ګليا دی او د مرتجعينو تاپې
په موږ لګوی اوس نو تاسي ووايا ست چې موږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کيږي چې مقصر وي او ګناه يې کړي وي موږ څه
ګناه کړې وه چې زموږ په سيمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسي زموږ مشران
ياست تاسي پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووينئ چې د
خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورنۍ
چور شول. يواځې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروی هم د الوتکو په ليدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ وربا ندې راتلونکی ده. خو موږ به د غه ډول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په موږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طيارې له لارې موږ ته خپل نړوښي د اسلامي جذبې او قومي زوړله
مخې سرپېټوب او انسانيت وروښيو.

موږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو ځل هم ژوندي نه پاتي
کېږو نو چې موږ داسې فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه کېږدو بيا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم موږ
مسلمان او پښتانه يو د ملامتي بار په اوږو نه شو کړ ځولی که چيرې د سولې جرګه
زموږ ملامتي را بر سيره کولي شي راودې نيسي موږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او ريدو ته چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا يې له څه ناسته وه ويې ويل موږ پخپلو سترګو
وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسي ته يې زيات تاوان
دراوولی دی خو تاسي هم صرف نه کړي سرکونه موخراب کړيدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه موسوځولي دی.

د شورا رئيس وويل موږ منکر نه يو د جګړې هو ټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې وران شوا و يواځې يو
ښوونځي چې څوځله حکومت زموږ پر ضد د يوې اډې په توګه ترې کار
اخيست له مينځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بيا به يې هم موږ جوړوو، نو موږ
هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان نه دی رسولی. د برښنا فابريکه لکه چې تاسي يې
ګورئ فعاله ده او سيمې ته برښنا ورکوي خو دا په ډاګه وايو چې پر کابل موږ برښنا
قطع کړې. دا وبو بند او نور ټول تأسيسات فعال دی.

د يو لړ آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته
ندی موږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تويې کړو
تاسي موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کوم چې
زموږ له صلاحيته پوره دی هدلته به يې فيصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يو غونډه وکړي. د دغې ځانګړي

حتی د حکومت جاسوس ځای لري نود دغه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل راوخوځېدل د هري خبري يې وڅوولی خوښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو
مشرانو هريوه پخپله وار خبري وکړې ويې ويل چې وا به خلقيانو دنړا دي توپير
پرضد خبری کولې خو په عمل کې مونږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتنانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل او لا ګڼيا دی وايې
چې انقلاب پر مخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي
اختلافونو زمانه بيا په مونږ ووينې او بيا هم دوی ګڼيا دی او د مرتجعينو تاپې
په مونږ لګوی اوس نو تاسې وواياست چې مونږ مرتجعين يو که دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وی مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سيمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسې زمونږ مشران
ياست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووينئ چې د
خوموږ بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورنۍ
چور شول. يوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الوتکو په ليدو سره
احساسوی چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکی ده. خو موږ به دغه ټول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونه ته خلقيان وايي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طيارې له لارې مونږ ته خپل زور ښيي د اسلامي جذبې او قومي زولې
مخې سرپټوب او انسانيت ووښيو.

مونږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لار کې يو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې مونږ داسې فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه ږدو بيا به نو.

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږو نشو کرځولی که چیرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نسیې مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او رېډو ته چمتو یو..... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
در اړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړیدی او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئيس وویل مونږ منکر نه یو د جګړې هوټل خو ولسوال خپله
عسکری چوني ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شو او یوازې یو
ښوونځی چې څوځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه تري کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان نه دی رسولی. د بریښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته بریښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو بریښنا
قطع کړې. دا وبه بند او نور ټول تأسیسات فعال دی.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړي کوم چې
زمونږ له صلاحیته پوره دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږیږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوندې حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بیله غونډه وکړي. په بله - کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشې کړی که چیرې یې زموږ بندیان راخوشې کړل بیا به نورو خبرو ته هم سر کېښېنو.

شورا داهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کنې مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وو چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وو چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نمایندګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته نه دی بلکې له دې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو ماموړینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو مخامخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوډه پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي که ترېږي، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم ین کې حکومت مهرباني

وکړي ...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه نه دی وردګ ډېر ورباندې ګران دي ناز ورباندې لري.

بیا یې وویل ریښتیا چې قوم ملامت نه دی ما ته دوه ولسوالي شوي ولسوال ورو نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی - پیمان وویل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چیرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتیا کله د نرمي او د پستي غاړې او کله بیا کوا ښوونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان یې د وردګو د ټنګي او سېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل: نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ما ته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځ اواوړې یو ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چپه ستر که یې لږ چوغه کړه د خولې ښي ونبکی یې یوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې دی یې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چیرې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وي چې بیله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې
شو چې زموږ بندیان راخوشي کړي که چېرې یې زموږ بندیان راخوشي
کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کېنو.
شورا هم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي څېنې به یې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وېرېدل چې کنې مجاهدین یې د
برمته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړ
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان
علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه دعوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وو چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده پر ټولو سره لرله چې د
جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وو چې اسماعیل خان مایار د جرګې په
نماینده ګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو نامخ کړیدی.
علي شاه پیمان وویل: ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امین صاحب له ورډکو خپه دی....
مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو یې وویل:
... فرق نه کوي امین خپه کېږي که ترېږي، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم پېښي کې حکومت مهرباني

وکړي...
پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له ورډکو نه خپه
ندی ورډک ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.
بیا یې وویل رښتیا چې قوم ملامت ندی ما ته د وژل شوی
ولسوال وروره راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور ورډکو شهید
کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی- پیمان وویل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د ورډکو پر پښتنو او غیرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د ورډکو په شان اقدام کاوه.
پیمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بیا ګواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټیلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګندېده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانۍ ده
چې قوماندان یې د ورډکو د ټنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.
پیمان په ټیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه، نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د ورډکو مسئله
ما ته پرېږدئ زه د ورډکو ضامن یم ورډک ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پیمان دا ټیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.
پیمان بیا ورو ځي او اوږې یې ځای وغورځولې غاړې یې تازه کړې چپه
سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښې ونیکه یې بوې خواته کوږه کړه ویې ویل
د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د ورډکو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خو زماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هېڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه دا ده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابګل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هېڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي جان به کوښښ کوي چې د اکسا د دواړو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریاناتو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسېدو مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور- منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په یوه پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کار نه دی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړی موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه را وبلله او څه نوي کسان هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا ونځې د موسی خېلو او سپېدونکي د اکسا غړی عمر وردګ چې د بې شیکه زلمی و او د نوي مود شلث پتلون یې اغوستی و او بېښتلي طلایي ویښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خو زماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه ورډکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته .

خو له ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سنبوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئول ولري - ترڅو چې پر حکومت د ورډکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي . او دی به تر هغې دوره ګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې ډول جرګه بیا ورډکو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانۍ خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له ورډکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه بیان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې دا کسا د داړو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو ورډکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د کرڅان هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورډکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارموږ ته ویښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زیاتره خلک د مامورین - منصبدار - ښوونکی - کارګر - سوداګر او نور په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلکو په بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلکو په بیو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو ورډکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کاراندي - د ورډکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بالڅه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د ځګ د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . داوخۍ د موسۍ خېلو اوسپد ونکی دا کسا غړی عمر ورډک چې د پرشیک زلمی او د نوی مومثلث پتلون یې اغوستی وُ او بیتلي طلايي وېښتانو یې د یوې پېغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم و. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولي يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورک يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سره زمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بلوبلو اشاره وویل: ورکوله بشریت سره خیانت کړیدی د پرسترجنایتکاران دي چې دافغانستان پوزه يې پرې کړې ده. خارجي اتباع يې وژلي. جنایت وړکوکړې خوتوراوتومت يې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وړکو بندیان به خوشې کېږي. جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وړکو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د وړکوټوله سیمه به په بل مخ واړوي. همدغه څونازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وړکو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې تر هغه ځایه چې وړک يې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا يې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا يې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابره وه مخ وړواړاوه وي ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه يې وویل چې وړکو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیاله سترګو نه د سرد و پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور يې مدیر غمي په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو ډکروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور يې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ يې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بېځي د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا يې غوړځوئ او ددې له پاره چې دوړکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندي او وبنيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې خوشیبي د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې مونږ نور وړکو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوځه وړاندې هم ٌو د روښنفکرانو (۱) په نمایندګی پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډک یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سرد ښمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردکوله بشریت سره خیانت کړېدی د پرستو جنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده. خارجي اتباع یې وژلي. جنایت وردکو کړې خوتوراوتومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او وجدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردکو بندیان به خوشې کېږي. جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردکو داسې جنایتونه کړیدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه ګوري دوردکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي. همدغه خونازولی دی چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردکو ته صبرکوي خو د ا حوصله د پردوام نشي کولای.

ملایار د عمرخبرې ته هغه ځای ته چې وردک یې جنایتکاران بلل رد کړې او بو ځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابرېده مخ ورواړاوه وې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نور موږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردکو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خوا وحیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سرد وپښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایداد خان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زموږ د اوښي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورور یې په اونخي کې زموږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان دا ځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک ډول یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بهرخې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ او لا یې غوړ غځوئ او ددې له پاره چې د وردکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې موږ نور وردکو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې يې بې امنيتي لا زياتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدينو) ځينې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړي دي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دا دی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون يې راواخیست او ويې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو يې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

د خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو يې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي يې ايات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونغې، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته يې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر يې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په لسو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د لسو بجو نه مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه به استفاده سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سخت اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چېچې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې دومره موده کې د ډېرو کسانو زه پوره او کتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې د غه سړی يې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه يې نه و نیولی او بالاخره د غه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هېڅ هم زړه نه شو ټینګولی ځکه دا ځل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې پې امنیتي لا زیاتې کړې دی حقی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاری کوي.

ده له چاسره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدی.

دجرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې دجرګې په جریان کې دجرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار دجرګې له اصولو سره د بښمنې معنا نلري؟

پیان وویل: دعبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو دهغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

دجرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبروته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې دمستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

دهېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګې محدوده ده باید د جرګې غړي نریات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اوبخې، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل وړور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره راولېږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او فرصت نه به استفاده سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار اګرول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چېچې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو ترا ته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبوست پدې دومره موده کې د بېروکسانو زه پوره اوکتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

دجرګې دغړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هېڅا هم زه نه شوتېنګولی ځکه دا ځل چې ته تلل د جرګې دغړو په نزد له سرې د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامی ځنځه دوړلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلې وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسیدو اوله مجاهدینو سره دلومړنی ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنک نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زیاتو خلکو کلي ستاسي له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نو ستاسي خوښه ده چې هلته موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو، له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي دلطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسي خپه شوی نه واست نورو مشرانو هم دا دولت د مهربانی او دار خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شبو شبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وی خوشاله ساتل او د هغوی دویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسي هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي واړه په واړه له مجاهدینو سره یوځای شول مناغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کړن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلې که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بیا یې دوموږ مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دوموره اهمیت لري چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاړولي وُ خو مشرانو یې پرېنښودل هغوی داجرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدی بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکی لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په ساره سلوک قضاوت کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې وُ:

دستګیر نور علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسي له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د - ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخبلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نو ستاسې خوښه ده چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نو د مشرانو هم دا دولې د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو نبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړنې له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د - حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي ولړ په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د - هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کړئ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس را ولېږلي که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دوموږ مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت څینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاروولي وو خو مشرانو یې پرېنښودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوښښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستي لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوړتاو شو چې تا به ویل غوبېسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارو سلوک قضاوت کولو نه راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني مینې لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی وُ اوکله چې د جرګې غړو مونږ ته - وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الونکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دار و - زره هیڅوشو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوری کړی او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سره او تو دو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړې شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوځه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی وُ- دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د توره او پیغور پوړچاته نه پرېږدي که هغه دوردکو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو دپاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوبنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولې له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ اوکه نه ؟

باقي شوه دروغې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه اوکانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولپندې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا نو درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتی تو او پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو دحق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو سترو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردکي مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان دماشوم غوندې دستړګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې ډول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم دمشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې دعلي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږدو کې جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردکو سپین ږیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې ورو ستو او اخیستل بېرته میز ته راو کرځید سترګې یې را وایستلې او پرمیز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته — وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو — زره پوشو - درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک نه بولی ؤ - دا د یوه ریښتیا نی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تور او پیغور پوره چاته نه پرېږدي چې که هغه دوردګو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو ټوټه قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوبنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پیښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قاموله له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو بنو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبره که چیرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلي وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ونه منډي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته د اتو درکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تر ولو پیغور په ځان نه منو.

کرانه! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتۍ حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی - هماغسې خپلو ستر و مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وایو چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه

د چګ دسپین بیرو له خوا

وکوئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې دول د مخاطبو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوا ځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دا لیک د متن په اوږدو جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین بیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلو او آرزوګانو درته وظیفه وسپاري تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد ستر ګې یې را وایستلي او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیم ، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم . زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم ، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې د اخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرګ کړي زموږ د بین المللي دښمنانو نیونه به یخ شي او په خپلو لاریو کانو کې به وا یي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې دننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ،

د پرو قدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د جګ سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پېرخوشحاله شوم زه د پرېشیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسي ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موږه ، خپله ځمکه موږه خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندنا سې سره کوم مخالفت ته بوروګلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو دلید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې وړی ؤ وویل ،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو د ایللو په اړه درڅیم د احربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه یندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوي دي .

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هد غو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال ؤ کښل شوي دي لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول دولسونو داپللو په اړه درنځ داحربه هم د وردګو مجاهدو مشرانو د تد بیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نږېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (د افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوي دي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال ؤ کښل شوي دي لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او نیابتاً تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله ځامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولی نو هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د تضمین هم ضرورت نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مرګ کړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نیونه به ځغ شي او په خپلو لاسو کانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه:

د پر وقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه د پر خوشحاله شوم زه د پرېشان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غوباڼو، جرګو او سپینږیرو سوځي - پښتون خپل مړې په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موږه، خپله څمکه موږه خپله آرامه زندګي وکړی - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت نه یو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې ورته ؤ وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

...اوحق دسربښندونکو خپل اودتوپکونو نږه دک پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاوروډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین ځنیل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګتی یې یکنواخته غږ وله - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتیلی ؤ - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترابا سینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوبي د بدمرغې کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ور ورو دو رښمنو

زبېندی وراچوله.

د ده پر وراندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو اوکوابنونو د هغه زړه تول ؤ ځکه خوهغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت تکولو ته ملا وکړ ځوله.

ورد کوته یې له ښخوا زره ډک ؤ ځکه له ده سره یې د وکه کړي وه او د ولس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاغون او په شرمونو شرمولی وو له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه ورد کوتا نکونه او الوتکې ورمارش کړي. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګن هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زېبغرانده لمبې پرآسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې او ربل کړي ؤ د احساساتو غرغرېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه ترپاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپېدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې بې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې ځنیله دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړیې او موشکش توپکونو هېڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېټژندل او د دغې متل پربنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه وړه توپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګرد ونه آسمان ته وختل د توپونو له غورمبې سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدله - جاونو د او باران اوراوه - دغازیانو پرسینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

... او حق د سر بښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغونو ډک پاتې شول

وفادار شاګرد د خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان
د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنیل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت
عدالت او مصئونیت بګتې یې یکنواخته غږولې - ځوانې جنایات، نیونې، وژنې، وحشت
او دهشت یې پرتره کې ورتیلي و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي
زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تر لست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په
نمه د داخله وزارت تر منځې ځوړولي و.

هر ماښیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمو نه ترا باسینده د عزیز ولي سندره
د هغه په سټغ آواز سره غبرګېده خو لدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به
د ده سر خوري.

دغوبي د بد مرغي کودتا د خونړي سپاوون قوماندان ځان له نوره پول خطر
څخه بې غمه ګڼلو د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګی یې د روسیې
پر سفارت ورننیستلي وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خو د روسانو غلچکي
برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورپښتو

زړینه ور اچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې و چې له نورو ګردو د ننیزو ځالفتونو
او ګواښونو څخه د هغه زړه تول و، ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په ګوټ ګوټ
کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه څوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس
په خپلو کې د جنګونو تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموي او له همدې امله یې
د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تانکونه او الوتکې ورمارش کړي. هغه وخت له
مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته داسې ښکارېده لکه نن
چې په کومه جبهه کې سټنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې زړه رانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د
استبداد پر ماڼۍ یې اور بل کړی و، د احساساتو غږ غږ زړه څپو یې په بله پسې د خوځښت
سیلابي موجونه توپاني کړل - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد
تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښي هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې
غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه، مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان
وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري
د خوات او سیدونکي چې د سیمې په لومړي برخه کې اوسېږي له بې مخې یې وسلې
وړ او ده دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په
چرپي او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل
او دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو
جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړني دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړني دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانګونو، ټوپونو او
الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېسي سره ځمکه د زلزلې
رپېدله - جانونه او بارانونه او راوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو څخه ولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنځولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سر ولمبو او د کوليو په باران کې تور بسر و زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو هغې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه د کمنو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا نکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځای څې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګردونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې څیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د ورو ستی برې د سوبې او د اوږ د امید رڼا ښندله او د انتقام بخړی ترې باد یدل په اوږدو او یږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا د ول وهل کېده.

سخت جنګ روان و، د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربارې ورولې او هلیکوپترو نو د مجاهدینو د موضعو چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ورډو ورتګ ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سیمې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده، تکلیف یې رسوبنا نه و، او په سنګرونو کې په نوبت جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سربښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

و نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اتک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واره غرونو ته لېږدول. کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې ترږه برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو. وسله وال به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی و. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او تانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو هر مناسب وخت و. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مړک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران و.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د ټول کور او کلي د تباهی ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هود او چیغه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شیلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې اوښې بغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور. د هر یو دا، هرې تور سرې او هر ماشوم د وراني، بربادی

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړی کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات دجذبو توپانی څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د کوليو په بڼولی کې تورسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایی لارې دماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسپارلې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه دکمونو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تا نکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځای سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه دجګړې ډګر ته رارسول په دوړو اوګردونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او یې وسیو ترشا د وروستي برې د سوبې او د ژوند امید بنها ښندله او د انتقام بڅری ترې بادېدل په اوږدو او ږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته ؤ او دغزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربڼولی یې ورولې او هلیکوپترونو د مجاهدینو د هر چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې دجنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دووشپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سیني سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده، تکلیف یې رو بنا نه ؤ او په سنګرونو کې به نوه جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سرښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

وُنو بیا :

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

دهرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه چې د دوی د وجود غوښتې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې دقوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر ه بروا وکمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او یې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړې ؤ. او همدغه ځایونو ته ښه په چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه دخوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زېرونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مرګ یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده - داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کليو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د ټولې کور او کلي د تباهي ویره وه د تورو سرو له خوا به کلک هوډ او څه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترېږ، کمر او شېلې څخه د جنګ، وینو او اورغوارې او شړ بغړا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم دوړانې، بربادۍ

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارېو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سرې به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وو. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سر راغوند شول او ځانونه یې د یوه کارې برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر نه د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پرځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هوډ په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټۍ او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او رسوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هو د یه ازمویي نو د تاتکونو کتار د دورو او لوغړو په توپان کې د تېښتې غنه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه د ګ پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پرځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو، هسې هم د کلو ټرمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي. ځکه خو پېټاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې بنې تورې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جوماتو د تبۍ سر او پېټاو بنډار به د هغې په لید نو کتنو سره ګرم وو.

خلک د پسرلي په تمه وو او داېی نړه منلې وه چې د یخنۍ په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عمومي یرغل کوي، په ځانګړي انداز کې به یې تر لېرې لیرې د واورو غوړېدلې څادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پس وار د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ وربېږي نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي تر ارغندي شا وخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پښتین وردسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدینو

او مرګ انتظار ته ستر ګې ختلې وې.

له بمبارېو سره د کورونو د کړکېو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به څمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه را پرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لومړي کرښه کې وو او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وو. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لاره کې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اورس به نویو بله ویاړمنه سوبه او رسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېي نود تانکونو کتار د دوړو او لوګيو په توپان کې د تېښتې غنداخیستی وو او دغسې د حق د لارې سرتېرو خپل او توپکو نه وړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاوو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات تونو تاواخاني بنې تودې وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېښې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېښاو بندوار به دهغې په لیدنو کتنو بنه ګرم وو.

خلک د پسرلي په تمه وو او دا یې نه منلې وه چې د یخنۍ په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عمومي یرغل کوي، په ځانګړې اندازګې به یې ترلیږې لیږې د داوړې غوړېدلې ځادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پر وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نور د کابل په فتحې پاته څه دی ترا رغنداي شا وخوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پسنین ورو ورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پر هم نشي وهلی.

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. * * * په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنیو موادو له سخت کاختي سره مخ و له کابل څخه ورڅکوته د دغه ډول موادو وړل سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ» د سوداګرو توله مالونه ضبطېدل.

په هدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمر او اباسیند سندرې اوردې هغه ستونی شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرونو څخه د ببرک ناري سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیتا ووهنو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کښېنولی دی.

سیمې ته لدې څخه هم د آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو مسلسل د اعلان او خبرتیا خپرول چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو تو څراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وریځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، بري او برلاسي او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه نړۍ - رسوایي او شرمېدلې ماته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژړۍ کې پېټرول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر اغوندې شول او د مرکز لوري یې ونیوه ———— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څو له حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

ماښام ګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرمانۍ په نیم متر واوره کې چې نه سنګرونه او نه کوم کمر او د برو برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې څخه مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یوځای شئ. تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړي و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او پسرلي په رارسېدو د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

ځوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوځه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورين زياتره په خپلو سيمو کې و او چې ځوک مامور
به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضروري ورلومړنيو موادو
له سختې کاختی سره مخ و له کابل ځخه وروکوته د دغه ورمواد وړه
ورن سخت بنديز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ»
د سوداګرو توکو مالونه ضبطېدل.

په هغه ورشرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي
خپرونو لګيا وه او د امين د آمو او اباسيند سندرې او د هغه ستوني شلول
يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرونو ځخه د ببرک ناری سورې پورته شوې
او چې پر سبا يې خلک پيتا وه نو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت يې کښېنولی دی.

سيمې ته لدې ځکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې ځه -
کېدونکی دی ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې خورونکې مسلسل
دا اعلان او خبرتيا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو ځراغونه وژني او پر کړکيو به پردې ځروي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډيو
نشرات او د مجاهدينو راډيو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې ځخه د مجاهدينو موقف، مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژيم
او بادار وارخطايي دوه نړې رسوايي او شرمېدلی ما ته جوته ـــــ وه د

روسانو يرغل د خلکو د جذباتو په انګار داسې (کار وکړ) لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې (پراوين) پټرول وشيندل شي.
اوس نو هيڅا ته هيڅ د ول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تيری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کليو مجاهدين په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوري ته يې ونيوه ـــــ مرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه
ورسول ځوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام ځخه ځانونه خبرکاندي.
مازيګر خواته د توپ پر پوځي ځوکۍ د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدينو
په ډېره قهرمانۍ په نيم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره بريد
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي ځوکۍ زياتره برخې يې ونيولې.
له حملې ځکې مجاهدينو په لوډ سپيکر کې د ځوکۍ پر عسکرو او صاحب منصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفيت او
فريضه ده چې د دغه تيري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنايي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه ياست موږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خود هغوی ضمير (پرنګي) داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او داهر څه يې له هغوی ځخه هېر کړی وو او
له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راکرځېدل يې ناشوني و.
مجاهدينو هسې هم د يخنۍ په له مخه تلو او پسرلي په رارسېدو
د خپلو بريدونو د پراختيا او پيا ورېتيا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشيانه يرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړې څکه له روسي مجهز پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړې
ؤ چې روسي لښکرې به په ردوی سختې حملې کوي او خونړې جګړه به دوام پیدا کوي.
هلته روسانو ډیرک په واسطه یولړ مانورې ترلاس لاندې ونیول خو بیا هم دینو
ته دهمدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانړو خوړ ولو مانورو ته د پېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې
روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
دسیمې ګرد استوګن به سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کړي - داسې وسلې یې
راوړې چې له کابله هرځای چې وغواړي په خپنه کولی یې شي پدې دول
هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره
دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به
سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند ؤ چې د نورو په یې درینده وه، ددې په څنګ
کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې لوس قدرت د پرچم ولې ته رسیدلی
داد خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - داښاري او متمدنه
ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هرڅه لیدلي په غم وغمتو
کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله
ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې
امله ؤ چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشې لړې تربیوه وخته ختمه کړه وړ دګرته له کابل
څخه دغذایي او نورو لوموړنیو موادو لوړو څخه بندیز ونه لیرې کړې شول.
خود ولس په مغزو کې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س کله روس دوی ته د نیوارک
او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پر ېږدي، مقابله ورسره
کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ دول توجیه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې
نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي،
دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی ؤ چې د دیپلوماسۍ څخه
د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس دغه
حافظه ډېره غښتلې وې.

اوس نو د نړۍ او ښځو وارو او زاړو ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی یې هیڅ کله نه پېښنودل او دغه ورېې ټول د روس او د هغوی د بریځو پر ضد
یوه کوټلې سرتاسري اونه ماتیدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي ؤ داسې مقابله
او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوې ؤ.

سنه چمتو کړي څکه له روسي بحهن پوځ سره مقابله اروانه وه دوی داهم اټکل کړی
و چې روسي لښکري به په پردوی سختي حملي کوي او خونړي جګړه به دوام پیدا کوي.
هلته روسانو ډیرک په واسطه پولړماښري ترلاس لاندي ونیولي خو مجاهدینو
ته دهمدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانړو خوړولو مانور ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسي وې چې
روسانو داسي کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې
دسیمي ګرد استوګن به سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسي وسلې یې
راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدي ډول
هر مرکز او حتی هر کور په آساني سره له منځه وړلی شي - داسي بمونه ورسره
دي چې د دیوې سیمي وګړي د یوې ورځي له پاره بې هوښه کوي - دوی به
سیمي ته ننوزي او په آساني سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.
داسي تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو
پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زعوبله یې د رینډوه ، ددې په څنګ
کې یې دتزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ولې ته رسیدلی
داد خلقیانو غوندی وحشیان ندي چې ووژنه او جیل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه
وله ده ، لکه دخلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غمو غمو
کورونو کې لوی شوي او بله دا چې دخلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري . څنګه
بیرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم راهمدې
امله و چې دهغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې دتالاشي لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ورڅرګو ته له کابل
څخه دغذایي او نورولوړ مړ نیو مړا دوله ورلو څخه بندیز ونه لیرې کړی شول.
خود ولس په مغزوکې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک
او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې په ښه دي، مقابله ورسره
کوي وژني ، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ ډول توجیه نشوای
منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې
نیولی هلته یې جوماتونه ورانکړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي،
دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسي ځای نیولی و چې د ډیپلوماسي کوښښو
د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په ریښتیا هم چې د ولس ټینګه
حافظه د ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړۍ او ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه
د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساتحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې
دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د یرغل پر ضد
یوه کوټلې سرتاسری اونه ماتیدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسي مقابله
او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

. . . اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوږه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوېجن آسمان پر وېر تېتې وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوږجنې شپې په سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړ ښېمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده ، دا وړتکه سره بر ښېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتني د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې را اخلو ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې خنده پر انستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږده سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو .

نن د پښمینې په چړګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مری پوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې ټپ ټوپ وو بیواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکي انګازې خپرې کړې . د سیند د ځپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوږوې سرې به ویل چې نن داهرڅه یوه خوږجن وېر پخپله غېږکې نغښتي دی او بیواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوتنکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنو نکو سوچونو په سر اخیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جیګې کړې او پرهرڅلي خیالونه یې ستړګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلماځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماڼه بزګرانو له پاره یو بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چېتولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دنا کراره لحظو د هغوی پر اوږو دیوه دېر درانده بار نه هم درنده (موقفیه) اوږدولونکي تمامېده او اوس بیا د یوې ستوماڼه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو دا سه له پاره کلیوال یو یو دوه یالې غاړې ته راتلل ، داوبو ناارامه وله حرکت او د ځپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستوماڼ او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ ور اضافه کوله په لږه شیبه کې نیمایي جومات ډک

... اوښکې په غوځنګ وي!

بیا هم داسې میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده. سپوږمۍ د دوړجن آسمان پر ورېتس وړووړو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوړجنې شپې په -
سبا کېدونه وې خوښه. نن د سپوږمۍ وړښمینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتني د همداسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزي راللو ول او یوې وېرجنې
او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړه ونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږه د سوچونو او بوږنونو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړه ونه غوړولي وو.

نن د پښېمنۍ په چړګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې سنګارېده لکه چې د چرګانو په مړیو هم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې تپ توپ وو یوائې ستغې او سوې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه وېروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو. داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوټې نه خوږوي سړي به ویل چې نن د اهر څه یو څوچن
وېر پخپله غېږ کې نغښتي دي او یوائې همدا ستړي او ناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونکو
سوچونو په سر اخیستي- تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جګې
کړې او پر هر ژړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې درونده سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
د لمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوهانه بزګرانو له پاره
یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو
ته را دبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
د ناکراره لمحو (موقیتو) د هغوی پر اوږو د یوه ډېر درانده بار نه هم درنده
اوږ مولووونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوهانه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دو یالې غاړې ته راتلل، داو بو
نا انډوله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن
ژوند وېرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غموونکې ورځ وراضافه کوله په لږه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ د شو- دعا ګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وه ایسته شوی د غرونو په
څوکو لا پرې نه وې پرېوتې لمر خپلې وړانګې پورته نه وې غورځولې چې کرسهار شو
داکرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو مینه چې د قوې د راتګ د اخوړ ځنې اوازې حقیقت
ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې د ا ټوله سیمه لاندې باندې نه کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي - له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره خبره
ده او چا د تیارسۍ او برید قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو وپوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول - کمربندونه یې وتړل، د توپکو مجورې یې ډکې
کړې، توپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې - ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بېده وهلې. د حرکت لوری معلوم
و د غرې ډګرښکاره و او د قربانۍ او ازموینت میهال راد برو. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لوری ښیي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجار وکوي - حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپانې کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک - دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم. ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپینه او نیغه وه د ښمن
معلوم و مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتې. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل-
دوړې پورته شوې - د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته - د حق د شمې
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل مخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ دزړي کوي
او د ساتېرۍ مخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې د ایثار او سربښندې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمه یې د خپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و یو سیلاب و چې په -
غړمبېدو راروان و یوه سمندر دې خوا مخه اخیستې وه د انسانانو یو
ځپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني ونه مه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ شو- دعاګانې وشوې، وظيفې اوتلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لانه وه ايسته شوې دغرونو په څوکو لا پروني پرېوتې لمر ځيلې ورانګې پوره نه وې غورځولې چې کړ سهار شو داکړ سهار لکه دخط زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيپ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو دټولو زړونو منله چې دقوې دراتګ داخوروځنې اوازې حقيقت ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اوښ له سهاره ترما ښامه اکتشافي الوتکو هسې داټوله سيمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او غوږي ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

دسوالونو او اندېښنو پدغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه لحظه کې دجومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سره نغاره ده او چادتيارسۍ اوبريد قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو پوښتي، بې له دې چې دحزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه يې وتړل، دټوپکو جبورې يې دکې کړې، ټوپکونه يې سنبه وکتل، ځيلې يې کش کړې- ملاوې يې ټينګې کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې بېد وهلې. دحرکت لورې معلوم و دغرې ډګر ښکاره ؤ او دقربانۍ او ازموينت ميهال راد برو. داسې لکه چې څوک بولۍ ورکوي، وخت غېرې کوي، جذبات ورته لورې ښيي احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي- حالات يې دانتقام او مقابلې ولولې توپاني کوي او وينې ورته دتويېدو پېشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک- دا دکوم تنظيم دی او هغه دکوم. ...

هرڅه څرګند ؤ، هدف روښانه ؤ، لار سپيڅلې او نيغه وه. دښمن معلوم ؤ مقابله فرض وه او دشهادت هيله حتمي. سړې فکر کاوه چې يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوې ټول دغه يوه ځای، يوې خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بوللي ورکړې.

دجبهې لوموړنيو کرښو ته دمجاهدينو کتارونه وخوځېدل- دورې پورته شوې- دتکبير چيغو دره په سر واخيسته- دحق دښمن پټنګانو سرونه په لاس کې دقربانۍ ډګر ته په مينه او جوش يوله بل څخه وړاندې کېدل ته به وايې دڅاپه وار روان دي دخوښۍ دزړي کوي او دساتېرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخو او قوي قدمونو لندولوله چې منزل يې دايثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام ؤ چې دحق شمع يې دځپلو وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې دزړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې دسرو ګوليو مخې ته په دېر هوس له سينې دباندې راوځي.

دجذباتو او احساساتو بيو توپان راالوتلی ؤ يو سيلاب ؤ چې په غرمبېدو راروان ؤ يوه سمندر دې خوا ځه اخيستی وه دانسانانو يو ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو ؤ؛ موجونو غرغرې وهلې، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلی کې ولاړې وې او دآزادۍ يوه طغياني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر ګړی، هره تره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کوڅې وڅلېدلې، ټانکونه وغړېدل او ميزايل په غرمبېدو شول، سيمه داورلمبه شوه دکوليو بزلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو، د آسمان پرمخ دالوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان پدغه ګردجنه فضاکې دخپل سفر لار لټوي دوړې شوې، لوګي شول نه ديو بل غږ اورېدل کېده او نه يو بل سره ليدلی او پېژندلی شوای.

جيټ بمبارې کولې آتشي ... نيپام ... او کيمياوي بمونو داسې محشر جوړ کړی وُ لکه چې ځمکه يې ستوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پرمخ هيڅ هم نه وي پاتې.

هليکوپترو راکټونه اورول او کوماندويي پوځيان يې کوزول ترماز ديګره پرهره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځيانو بهير رامات وُ. او په هره غونډۍ - او هرخوړ کې پښدوونن له دبرو او کمرو نه پوځيان زيات معلومېدل - هره دبره به چې سړي وليدلی شوای نو وبه شورېده او پوځي به تر يې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، ميزايل او ... تا به ويل له هرناو او غونډۍ سره يوې ځرقې او غونډ اړولي وي.

بنايي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضيو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري قوانين داشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري او ...

خو دا د سترګو ليدلی واقعيت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم تصديق کړی. د متخصصينو او ماهرينو شمېرنې او فرضيې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له يرغل سره دوی په دوو دريو مياشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پيشبيني کړې وه او د افغانانو غرور او ورمقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو - فرضيو او نظرياتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بايد له سره پيل شوی او نه بريې تر درشل هډو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو دنړۍ د بريې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونيول د بريې خکې و بينې او ستړنجونې يې ناسمې ثابتې کړې او د بې نظريات او موضعګيرې يې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکيه او قوت، هغه مادي وسايل او مهمات نه دي چې د پوځي نږبر موله تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله يې لا کاره نه لوېږي او قوت يې نه کمزورۍ کېږي ځکه خو يې شوميخانيکي او نظري درسونه او نظريات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ايمان، عقيده، تصميم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو وکړي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکرلو او مځلو ته په ګوته کوي چې د وينې په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي.

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کولیو ږلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پر مخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان پدغه کردجنه فضا کې د خپل سفر لار له لاسه ورکړې او دوړې شوي، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولۍ آتشي نپام او کیمیاوي بمونو داسې کړې لکه چې ځمکه یې ستوله په بل غ اروبلي وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوندي دي نوربه نو د ځمکې پر مخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپترو، راکټونه او رول او کوماندو یې پوځیان یې کوزول تر مازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر، رامات و. او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پښه ووېنن له ډېرو او کمرو نو پوځیان ژیات معلومېدل - هره ډېره به چې سړي ولیدلی شوای نو به ښورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نوري درنده وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې یو فرقې او غونډ اړولي ویا.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې و نه مني - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو داستر کولیدلی واقعیت دی خیله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو حور او ورمقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنې فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د بري تر درشل هډو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرو شمېرنو او اټکلونه اپوته ونبودل د ډېرو ځکې وېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي زیرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

د دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې سترا او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وار سا پلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندي درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

...اوهغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګې سمه نه ښکارېده - د بارود
سوی بوی له هرلورې پورته کېده - له هرې خوا د اوبساران او د ګوليو بزلې
اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سيني غلبيل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او ډرونه هستي لاندې کوله.

نن ورځ وې - اوونه وه - لوګي و او د بارو دو سوځنده بوی، نن هرخبره
لو هرتصور د قربانۍ و، د جنګ و، د غرېو، د شهادت و، د برېدو، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پرنې، له کومې دبرې او له کوم لورې به چې د ټوپک د زښو هلته
به بيا اوريل و - د بمونو باران او د ګوليو د ندو کار به و - هلته به بيا نه بوټي
پاتې و نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګي
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خيال و چې تر دغو بمباريو او ګوله باريو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې بيا چې د ځ ژوندی دی، نور نو به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګوليو په بزلي او د نه ودکار کې هيڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوښ خوب مرګ - د هرسنګر انجام په اور ستي کېدل او د دوی
لپ مقاومت قیمت د سرحتی قربانی وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برچو د دهشت خپرونکو پروپاګندونو ښي هم همدا ور چلېدې او هدايي
ژبغرانده لمبې پې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و، او هلته چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای دلارې سرښندونکي د وطن له مينې
سرشار، د حق په مينې مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
اوله دغې او مقابلې پرته دې خوا بله لار، بله اسرو، بل لوری او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لورې
د شهادت په طرف، د دوی نو توپونې پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او دوامن قدمونه اوچتول - داور لکه چې هغوی یو تجارت په
لاراچولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سکې کتهندوی بلل او هغه دخپلې
وينې په بدل کې د خپل سرپه عوض کې د خدای (ج)، د رضا ګټل و - سبحان الله
څومره وياړمن تجارت او څومره عظيمه ګټه.

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم يوا ځې د يوه سنګر کيسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او بو ځل بيا یې ثابته کړه، یو وار بيا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

...او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - دلمر سترګه سمه نه ښکارېده - دبارودو
سوي بوی له هرلوري پورته کېده - له هرې خوا داوربارانو د ګوليو ږغ
اوریده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهېدلې - سرونه ستي کېدل -
سینې غلبېل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او ډېرونه هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - او وینه وه - لوګي وُ او دبارودو سوځنده بوی. نن هر څه
لوهر تصور دقرباني وُ، دجنګ وُ، دغیرت وُ، دشهادت وُ، دبرید وُ، دیرغل وُ، د
بم وُ، دټانک او توپ وُ، دزخم وُ او دټپ او پرهر.

له کومې پرته، له کومې دېرې اوله کوم لوري به چې دټوپک دزش هلته
به بیا اوربل وُ - دبمونو باران او دګولیو دندو کاربه وُ - هلته به بیا نه بوټی
پاتې وُ نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګي
به شو او وران او ویجاړ.

دهر سړي دا خیال وُ چې ترد غو بیارې او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې بیا ځي دی ژوندی دی، نور نو به دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

اوډ ګولیو په ږغ او دندو کار کې هېڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوږخ خواب مرګ - دهر سنګر انجام به او رستي کېدل او دوږخ
لږ مقاومت قیمت د سرحتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
بریځو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو ږغ هم همدا ورچلېدې او هدایې
ږغ انده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وُ او هلته چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وُ.

هلته او په هغه ځای کې دخداې دلارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، دحق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
اوله دغې او مقابلې پرته دبله لار، بله اسم، بل لورې او ګودرنه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشواې کولې - دمرګ پر لورې
دشهادت په طرف، دوینو توییو یې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او دادمن قدمونه اوچتول - داورلکه چې هغوی یو تجارت په
لاراچولې وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوی بلل او هغه دخپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې دخداې ج، درضا ګټل وُ - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې دیوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې دخپل مثالي مقاومت او قرباني له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولې شي هغه غلام کېدلې نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغوی سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر چې تلولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شهېدلو ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټېلمبې سړې کړې.

نه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب نه دی چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. - چا
راغونډ کړي وو. - چا قومانده ورکړې وه. - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه. داسې لکه چې قدرت په خپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي. - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او بیا کلي یې
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قرباني قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قرباني یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو بیا دګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لور بینه.

سړی حیران شي - اوس هم یېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار ناڅه مهال ونښت. - الوتکو د وسپنو اوو اوربارانونه
پیل او توپانکونو، د کولیو بڼې، خوحق په مینه مستوځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړې وې. - غرمه شو تکنده غرمه. - ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستولوکې. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د
وبرو پر سر خپل او بدل خود خدای د لارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن ګومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژړې په تالو پورې کلکې نښتې وې خود دوی د توپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویروونکې هیولا ورته ځاځ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی -
سترګو هغه نه لیده. - د دوی نظرونو د پرلیرې بل څه لیدل. - بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو. - ماسپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. - دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې او س له هغوی سره دا فکر وچې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. - په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. - بیل یې
خلاص کړاو په بوتو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانګونو خپل ورختم کړ خود دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. - د کومک غابرې چالانې وې. - د سرو پوځ
هغو ستر و جنرالانو ته یې خبره ورسوله. - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسپې یې ور تر شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. - زر زر بیا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري امر ستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راوویست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "..... اوس قضا مازیګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شګو لاندې … کړې. - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ … ځل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو … "
دا کاغذ ونه یې له … سره دیوه نړېدلي کمر په

UKOA

د هغو سرتېرو د سربښندنې یادچې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګر چې ته ولو سات ونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او دهغوی د شرېږدلې ماتې تاریخ یې اغوښی
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولمبې سړې کړې.

نه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب نه دی چې څه ورپېښ دغه سنګر
کې د غولیدو سیمو او بیلابېلو حربونو چاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ورلوچېږته یې دا
پرېکړه غوڅه کړې وه، داچې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړې وي. یوبویې له هرې خربه او هرې سیمې راغونډ او یو ځای کړي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستري مقابلې او مثالي قرباني قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قرباني یادګار
او د سرلوړي د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربینه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سرنه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولې بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار له څه مهال ونښت. الوتکو د سپینو او او وباران
پیلاوه او ټانکونو، د کولیو بزلی، خوحق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. حمله داوږ
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سوړلو کې. کرونه رغړېدل. غرونه نړېدل د
د برو پر ځېچ یا وېدلې خود خدای دلارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن ګومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سرشوه.

ټول یې په تالوپوړي کلکې نښتې وې خود دوی د تو پکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرونکي هیولا ورته ښاغ خپلې دارې را ایستلې وې خو د دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو د پرلیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د همغه لپاره لوول وو.

تردې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وچې دربې
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې او س له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په دېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. میل یې
خلاص کړاو په بوتو او شکوکې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، ټوپونو او ټانکونو خپل ورځ ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک خابرې چالانې وې. دسرېږځ
هغو ستر و جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسېي یې وترشرح کړه مانښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل ټیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. زرزریا
د قومانده او کومک غوښتنې کولې دعاجل کومک او فوري مرسته.

* * *

مجاهد عبدالباقی له جېب څخه قلم راویوست د کاغذ پریوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: «... اوس قضا مازیګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغوبوټو او شکوکې پټې کړې. تراوسه زموږ دیارلس
تنه ملګری شهیدان شوي او موږ ... خپل لوري هلاکت ته نږدې کېدونکي یو...»
دا کاغذونه یې له ... ټوپر سره دیوه نهېدلی کمرپه

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هېڅ هم ندي پېښ شوي، هېڅ خبره نشته او چا نوک هم نه دی ویښ شوی. دومره ډاډه، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هېڅ کوم خطر او هېڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

دمازیگر وروستۍ شېبې وې دوه ښوې الوتکې راورسېدې. په ښوی بڼه او خونړي الوت - په دغه سنگر یې درې ځلور دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شېبه بخون لوگی پورته شو او دغسې ورو ورو د سنگر د زړې کار بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه ومونډل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مردکو نالې ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مردکو انبارونه پراته وو. تراوسه هم اوسپنې او تشو نالیو هلته پر د ډېرو او کانو خپله غلبه ټینگه ساتلې ده. هلته اوس دغه ویاړمن سنگر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویاړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوبند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار څلنده او روښانه.

د ډېر یاد غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چاو یلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library